P9_TA(2021)0054

Stāvoklis Mjanmā

Eiropas Parlamenta 2021. gada 11. februāra rezolūcija par stāvokli Mjanmā (2021/2540(RSP))

(2021/C 465/13)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas par Mjanmu un rohindžu stāvokli, jo īpaši rezolūcijas, kas ir pieņemtas 2012. gada 22. novembrī ([1]), 2012. gada 20. aprīlī ([2]), 2010. gada 20. maijā ([3]), 2010. gada 25. novembrī ([4]), 2016. gada 7. jūlijā ([5]), 2016. gada 15. decembrī ([6]), 2017. gada 14. septembrī ([7]), 2018. gada 14. jūnijā ([8]), 2018. gada 13. septembrī ([9]) un 2019. gada 19. septembrī ([10]),

— ņemot vērā Padomes 2018. gada 26. februāra un 2018. gada 10. decembra secinājumus par Mjanmu,

— ņemot vērā Padomes 2020. gada 23. aprīļa lēmumu vēl par divpadsmit mēnešiem pagarināt pret Mjanmu pašlaik spēkā esošos ierobežojošos pasākumus,

— ņemot vērā Eiropas Savienības un Mjanmas sesto cilvēktiesību dialogu, ko rīkoja 2020. gada 14. oktobrī ar videokonferences starpniecību,

— ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) 2021. gada 1. februāra paziņojumu par Mjanmu,

— ņemot vērā Eiropas Savienības vārdā sniegto AP/PV 2021. gada 2. februāra deklarāciju par Mjanmu,

— ņemot vērā ANO Drošības padomes ģenerālsekretāra 2018. gada 23. martā publicēto ziņojumu par seksuālu vardarbību, ko izraisa konflikts (S/2018/250),

— ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes (*HRC*) ziņojumus par Mjanmu un rohindžu musulmaņu un citu minoritāšu cilvēktiesību stāvokli,

— ņemot vērā *UNIFFM* 2019. gada 22. augusta ziņojumu par seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību Mjanmā un etnisko konfliktu ietekmi uz dzimumu līdztiesību (A/HRC/42/CRP.4),

— ņemot vērā ANO īpašā referenta par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā un Augstā cilvēktiesību komisāra biroja ziņojumus, kā arī SDO uzraudzības mehānisma ziņojumus,

— ņemot vērā Starptautiskās Tiesas 2020. gada 23. janvāra spriedumā par Gambijas Republikas iesniegto pieprasījumu likt veikt pagaidu pasākumus lietā par to, kā tiek piemērota Konvencija par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to (Gambija pret Mjanmu),

— ņemot vērā 1949. gada Ženēvas konvencijas un to papildprotokolus,

— ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

— ņemot vērā ANO 1951. gada Konvenciju par bēgļu statusu un tai 1967. gadā pievienoto protokolu,

---

([1]) OV C 419, 16.12.2015., 189. lpp.
([2]) OV C 258 E, 7.9.2013., 79. lpp.
([3]) OV C 161 E, 31.5.2011., 154. lpp.
([4]) OV C 99 E, 3.4.2012., 120. lpp.
([5]) OV C 101, 16.3.2018., 134. lpp.
([6]) OV C 238, 6.7.2018., 112. lpp.
([7]) OV C 337, 20.9.2018., 109. lpp.
([8]) OV C 28, 27.1.2020., 80. lpp.
([9]) OV C 433, 23.12.2019., 124. lpp.
([10]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0018.

Ceturtdiena, 2021. gada 11. februāris

— ņemot vērā ANO 1948. gada Konvenciju par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to,

— ņemot vērā 1966. gada Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (*ICCPR*) 25. pantu,

— ņemot vērā diplomātisko misiju Mjanmā 2021. gada 29. janvāra kopīgo paziņojumu par atbalstu Mjanmas pārejai uz demokrātiju un centieniem veicināt mieru, cilvēktiesības un attīstību valstī,

— ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos (AP/PV) 2021. gada 1. februāra paziņojumu par Mjanmu,

— ņemot vērā G7 ārlietu ministru 2021. gada 3. februāra paziņojumu, ar ko tiek nosodīts Mjanmā izdarītais valsts apvērsums,

— ņemot vērā ANO Drošības padomes 2021. gada 5. februāra paziņojumu presei par stāvokli Mjanmā,

— ņemot vērā ANO Ģenerālsekretāra *António Guterres* 2021. gada 4. februāra preses paziņojumu,

— ņemot vērā Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas (*ASEAN*) priekšsēdētāja 2021. gada 1. februāra paziņojumu par norisēm Mjanmas Savienības Republikā,

— ņemot vērā pētījumu Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (*ICCPR*),

— ņemot vērā ANO īpašā referenta Mjanmas jautājumos *Tom Andrews* paziņojumus,

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā 2021. gada 1. februārī Mjanmas bruņotie spēki, kas ir pazīstami ar nosaukumu *Tatmadaw*, klaji pārkāpjot Mjanmas konstitūciju, arestēja prezidentu *Win Myint* un valsts padomnieci *Aung San Suu Kyi*, kā arī vadošus valdības locekļus, valsts apvērsuma ceļā sagrāba valsts likumdošanas, tiesu un izpildu varas atzarus un izsludināja viena gada ilgu ārkārtas stāvokli;

B. tā kā, reaģējot uz apvērsumu, vairākās Mjanmas pilsētās sākās protesti; tā kā 2021. gada 7. februārī aptuveni 100 000 cilvēku piedalījās miermīlīgā demonstrācijā pret valsts apvērsumu Jangonā; tā kā kopš 2021. gada 1. februāra aptuveni 164 politiķi, valdības amatpersonas, pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, mūki un rakstnieki ir nelikumīgi arestēti vai atrodas mājas arestā; tā kā, reaģējot uz pastāvīgajiem protestiem šā gada 8. februārī, bruņotie spēki pasludināja ārkārtas stāvokli lielākajās pilsētās, nosakot nakts komandantstundu un aizliedzot visas pulcēšanās, kurās piedalās vairāk nekā pieci cilvēki;

C. tā kā Nacionālās demokrātijas līgas (*NLD*) partija uzvarēja parlamenta vēlēšanās, kas notika Mjanmā 2020. gada 8. novembrī, iegūstot 396 no 476 vietām (aptuveni 83 % no visām pieejamajām vietām); tā kā šīs bija otrās apstrīdētās vēlēšanas periodā pēc gandrīz 50 militārās diktatūras gadiem un tā kā *Tatmadaw* atbalstītā Savienības Solidaritātes un attīstības partija (*USDP*) saņēma tikai 33 vietas; tā kā *NLD* partija vēl vairāk palielināja savu parlamentāro vairākumu salīdzinājumā ar 2015. gada vēlēšanām, kas bija pirmās demokrātiskās vēlēšanas Mjanmā kopš 1990. gada un kurās *NLD* ieguva 360 vietas un *USDP* ieguva 41 vietu; tā kā militārie spēki jau bija atteikušies atzīt 1990. gada vēlēšanas, kurās NLD ieguva 392 no 492 vietām;

D. tā kā vēlētāju aktivitāte visās demokrātiskajās vēlēšanās nemainīgi sasniedza aptuveni 70 %, tādējādi apliecinot Mjanmas tautas atbalstu demokrātijai;

E. tā kā jaunajam parlamentam bija jāsanāk kopā uz pirmo sanāksmi apvērsuma dienā; tā kā militārais apvērsum ignorē Mjanmas tautas demokrātiski pausto gribu un atspoguļoja *Tatmadaw* nodomu atkal pilnībā pārņemt varu pār Mjanmu tāpat, kā tas rīkojās, iedibinot militāro varu laikā, kas oficiāli beidzās 2012. gadā, bet patiesībā tā arī nekad nebeidzās; tā kā *Tatmadaw* paziņoja, ka jaunas vēlēšanas notiks pēc vienu gadu ilga tagad izsludināta ārkārtas stāvokļa, liekot saprast, ka šajā laikposmā parlamentārās pārstāvības nebūs;

F. tā kā, neraugoties uz valsts apvērsumu, 2021. gada 4. februārī 70 jaunievēlētie deputāti nodeva parlamenta zvērestu, apņemoties turpināt pildīt parlamenta funkciju un īstenot savas tautas pārstāvju pilnvaras;

G. tā kā *Tatmadaw*, skaidri apzinoties savas zemās popularitātes iedzīvotāju vidū līmeni, pieņemt vēlēšanu rezultātus atteicās, atsaucoties uz plaši izplatītu krāpšanu ar vēlētājiem, nekādus pierādījumus neuzrādot; tā kā Mjanmas Vēlēšanu komisija un vēlēšanu novērotāji *Tatmadaw* apgalvojumus neapstiprināja; tā kā *Tatmadaw* un tās politiskā svira — *USDP* — pēdējo nedēļu laikā ir pastiprināti izteikušas apgalvojumus par vēlēšanu pārkāpumiem, aicinot iejaukties Mjanmas Savienības Vēlēšanu komisiju; tā kā bruņotie spēki rīko demonstrācijas, ar kurām armijai tiek apliecināts atbalsts; tā kā vēlēšanās nebija atļauts piedalīties apmēram 1,5 miljoniem etnisko minoritāšu vēlētāju, kas dzīvo konfliktu skartajās teritorijās un no kuriem lielākā daļa bija rohindžas; tā Mjanmas Pilsonības likumā rohindžas ir pasludināti par "nepilsoņiem" vai "ārvalstniekiem", tādējādi liedzot viņiem pilsonību;

H. tā kā šis valsts apvērsums ir uzskatāms par klaju Mjanmas 2008. gada konstitūcijas pārkāpumu; tā kā Mjanmas konstitūcijā ir paredzēts, ka tikai prezidents var reāli izbeigt civilo pārvaldi; tā kā 2021. gada 1. februāra militārais apvērsums tādējādi bija antikonstitucionāls, jo prezidents *Win Myint* tika arestēts nelikumīgi;

I. tā kā *Tatmadaw* par pagaidu prezidentu iecēla ģenerāli *Myint Swe*; tā kā galvenais lēmumu pieņēmējs, visticamāk, joprojām būs armijas virspavēlnieks, ģenerālis *Min Aung Hlaing*, kurš ir iekļauts starptautisko sankciju sarakstos, ņemot vērā viņa līdzdalību musulmaņu minoritātes vajāšanā;

J. tā kā kopš valsts apvērsuma *Tatmadaw* ir būtiski samazinājis pilsoniskās sabiedrības rīcības brīvību un ir noteicis stingrus ierobežojumus plašsaziņas līdzekļiem, tostarp ir pavēlējis pilnībā atslēgt internetu un sociālo plašsaziņas līdzekļu platformas; tā kā starptautiskie novērotāji *Tatmadaw* apsūdz par tādu viltus ziņu izmantošanu, ar kuru palīdzību attiecībā uz apvērsumu sabiedrība tiek maldināta; tā kā ir ieviesti valsts mēroga sociālo mediju ierobežojumi un televīzija pārraida tikai militārajiem spēkiem piederošo televīzijas kanālu *Myawaddy*;

K. tā kā bruņotajiem spēkiem ir raksturīgi politiskos sāncenšus un kritiķus neitralizēt, apsūdzot viņus sadomātos noziegumos; tā kā *Aung San Suu Kyi* tika arestēta un vēlāk apsūdzēta par vismaz 10 rāciju nelikumīgu importu; tā kā 2021. gada 1. februārī gāztais prezidents *Win Myint* tika aizturēts par koronavīrusa ārkārtas noteikumu pārkāpšanu un tiek apsūdzēts par to, ka pagājušajā gadā vēlēšanu kampaņas laikā sveica ar atbalstītājiem pilnu automašīnu; tā kā, ja gan *Aung San Suu Kyi*, gan *Win Myint* tiks atzīti par vainīgiem, viņiem var piespriest brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem; tā kā ieraksts par sodāmību varētu viņiem liegt turpmāk ieņemt valsts amatus;

L. tā kā aptuveni 100 grupas ir pievienojušās Pilsoniskās nepakļaušanās kustībai, kas ir pieprasījusi streikus veselības aprūpes dienestā un citās sfērās;

M. tā kā Mjanmai ir sena demokrātiskās cīņas un militārās apspiešanas vēsture; tā kā kopš neatkarības iegūšanas no Lielbritānijas 1948. gadā, jo īpaši ilgajā laikposmā no 1962. līdz 2015. gadam bruņotie spēki varu dzelžaini turēja savās rokās, slāpējot jebkādu demokrātisko progresu, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijas, ierobežojot cilvēktiesības un ieslogot opozīcijas aktīvistus, tostarp 1991. gada Nobela Miera prēmijas laureāti *Aung San Suu Kyi*, kas laikposmā no 1989. gada līdz 2010. gadam ilgstoši atradās mājas arestā;

N. tā kā pašreizējā konstitūcija stājās spēkā 2008. gadā un tā kā cilvēktiesību aizsardzības organizācijas pirms vēlēšanām pauda bažas, ņemot vērā to, ka tā 25 % vietu parlamentā garantē *Tatmadaw* un tādējādi bruņotajiem spēkiem faktiski piešķir veto tiesības attiecībā uz jebkādām turpmākām konstitucionālām izmaiņām, kurām būtu nepieciešami 75 % balsu; tā kā konstitūcija nodrošina arī to, ka *Tatmadaw* saglabā pilnīgu kontroli pār drošības spēkiem, policiju un Iekšlietu, Aizsardzības un Robežkontroles ministriju;

O. tā kā pēc vairākiem protestiem un iekšējām cīņām šī valsts sāka pakāpeniski un demokrātiski atvērties 21. gadsimta otrās dekādes sākumā, kā rezultātā pieauga pilsoniskās brīvības, tostarp sākās lēns demokrātijas progress, par ko liecina 2015. gada vispārējās vēlēšanas, kā arī vairākas papildvēlēšanas, kurās uzvarēja opozīcijas partija *NLD*;

P. tā kā, ņemot vērā vispārējās situācijas sensitīvo raksturu, Mjanma, kaut arī kopš 2015. gada tajā ir bijusi daļēji demokrātiska un civila valdība, joprojām ir uzskatāma par nestabilu un spriedzes plosītu valsti, jo demokrātijas atbalsta spēkiem un *Tatmadaw*, neraugoties uz to, ka tiem lielā mērā ir bijuši kopīgi viedokļi par dažiem ekonomiskās attīstības projektiem un ekonomikas reformām, tomēr bija būtiski atšķirīgi priekšstati par valsts turpmāko virzību;

Q. tā kā demokrātiskā atvēršanās, kas Mjanmā aizsākās ar 21. gadsimta otro dekādi, lielākoties bija saistīta ar nepieciešamību valsti attīstīt ekonomiski, jo tai tika piemērotas stingras starptautiskas sankcijas tās militārās varas un postošā cilvēktiesību stāvokļa dēļ; tā kā piesardzīgo demokrātisko reformu rezultātā dažas starptautiskās sankcijas lēnām tika atceltas, pateicoties kam, līdz ar to varēja veicināt ekonomikas attīstību un ieguvēji bija liela daļa Mjanmas iedzīvotāju; uzsver, ka apvērsuma dēļ valsts atkal nonāk stāvoklī, kurā tā atradās pirms demokratizācijas procesu uzsākšanas, un ka apvērsums "Viss, izņemot ieročus" (*EBA*) preferenču un sankciju režīma atslābināšanas nosacījumus liek pārskatīt;

R. tā kā cilvēktiesību pārkāpumi, jo īpaši pret musulmaņu minoritāti Mjanmā, konkrētāk – pret rohindžām, kurus Mjanmas valdība par savas valsts etnisko grupu atzinusi nav, turpinājās pēc demokrātiskās atvēršanas un traģiski vainagojās 2017. gadā ar eksekūcijām, kuras ANO raksturoja kā etnisko tīrīšanu, un izraisīja bēgļu masveida izceļošanu uz kaimiņvalsti Bangladešu; tā kā, neraugoties uz daudziem starptautiskās sabiedrības aicinājumiem, rohindžu minoritāte Mjanmā joprojām tiek vajāta;

S. tā kā Mjanmas valdība starptautiskās sabiedrības aicinājumus pārtraukt rohindžu etnisko tīrīšanu un uzlabot viņu stāvokli lielā mērā ignorēja; tā kā tā rezultātā 2019. gada septembrī Parlaments galu galā *Aung San Suu Kyi*, toreizējo Mjanmas valsts padomnieci un ārlietu ministri, no sava Saharova Cilvēktiesību balvas laureātu saraksta uz laiku svītroja, jo viņa pret šiem precīzi dokumentētajiem cilvēktiesību pārkāpumiem nekādi nevērsās; tā kā kopš tā laika starptautiskas sankcijas par cilvēktiesību pārkāpumiem ir izsludinātas pret militārpersonām un tajā skaitā pret virspavēlnieku, ģenerāli *Min Aung Hlaing*;

T. tā kā Mjanmā ir daudzas etniskās grupas, tostarp rohindžas, kareni, rakhaini, šani un čini; tā kā iekšējo konfliktu dēļ pēdējo desmitgažu laikā traģiski bojā gājuši ir tūkstošiem cilvēku; tā kā nesenās sadursmes Karenas štatā kopš 2020. gada decembra vien ir novedušas pie 4 000 cilvēku pārvietošanas; tā kā pēdējo gadu laikā bruņotie spēki esot izdarījuši smagus cilvēktiesību pārkāpumus un nežēlīgus noziegumus, tostarp izvarošanu un kara noziegumus, kā rezultātā Starptautiskā Krimināltiesa (*ICC*) sāka izmeklēšanu, īpaši ņemot vērā rohindžu minoritātes stāvokli; tā kā Starptautiskā neatkarīgā izmeklēšanas komisija Mjanmas jautājumos (*IIFFMM*) ir prasījusi veikt izmeklēšanu un saukt pie atbildības ģenerāli *Min Aung Hlaing* par genocīdu Rakhainas pavalsts ziemeļos, kā arī par noziegumiem pret cilvēci un kara noziegumiem Rakhainas, Kačinas un Šanas pavalstī;

U. tā kā Starptautiskā Tiesa (*ICJ*) ar 2020. gada 23. janvāra spriedumu lika veikt pagaidu pasākumus Gambijas Republikas ierosinātajā lietā pret Mjanmu par to, kā tiek piemērota Konvencija par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to; tā kā Mjanmas valdība, kuras aizstāvību Starptautiskajā Krimināltiesā vada *Aung San Suu Kyi*, apgalvojumus par genocīdu ir nosaukusi par maldinošiem un situācijas faktiskajiem apstākļiem neatbilstošiem; tā kā Mjanmas valdība ar vairākiem prezidenta rīkojumiem ir īstenojusi ierobežotu skaitu cilvēktiesību pārkāpumu novēršanas pasākumu; tā kā valdība joprojām nav ne grozījusi, ne atcēlusi būtiskus tiesību aktus, kas veicina rohindžu diskrimināciju, tostarp 1982. gada Pilsonības likumu;

V. tā kā ES ir konsekventi prasījusi saukt pie atbildības tos, kas ir atbildīgi par šādiem noziegumiem, un tā ir atbalstījusi rezolūcijas, kas ir pieņemtas ANO Cilvēktiesību padomē 2018. gada 27. septembrī un ANO Ģenerālās asamblejas Trešajā komitejā 2018. gada 16. novembrī; tā kā augstākā ranga militārpersonas, kas uzraudzīja uzbrukumus rohindžām, palika amatā un piedalījās apvērsumā; tā kā Parlaments vairākkārt ir paudis nosodījumu par cilvēktiesību pārkāpumiem un sistemātiskajiem un plaši izplatītajiem uzbrukumiem pret rohindžām;

W. tā kā kopš 2013. gada Eiropas Savienība ir politiski un finansiāli atbalstījusi Mjanmas demokrātiskās pārejas procesu un ir veikusi milzīgus centienus, lai veicinātu mieru, cilvēktiesības un attīstību šajā valstī; tā kā 2015. gada oktobrī ES kā starptautiska lieciniece parakstīja valsts mēroga pamiera nolīgumu, tādējādi apliecinot tās būtisko lomu miera procesa atbalstīšanā; tā kā laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam ES Mjanmai – attīstības atbalstam – piešķīra 688 miljonus EUR; tā kā Mjanma bauda tirdzniecības preferences, kas ir paredzētas shēmā *EBA* un kuras nodrošina beznodokļu un bezkvotu piekļuvi ES vienotajam tirgum; uzsver, ka 2018. gadā jau bija uzsākts *EBA* veicinātais ciešākas iesaistes process, kurā uzmanību pievērsa galvenokārt cilvēktiesību konvenciju un darba tiesību ievērošanai;

X. tā kā 2020. gada 23. aprīlī Padome par vienu gadu – līdz 2021. gada 30. aprīlim – pagarināja Mjanmai piemērotos ierobežojošo pasākumus, tostarp aktīvu iesaldēšanu un ceļošanas aizliegumus Mjanmas 14 augstākā ranga militārajām, robežsardzes un policijas amatpersonām, kuras ir atbildīgas par cilvēktiesību pārkāpumiem pret

rohindžu iedzīvotājiem, etnisko minoritāšu ciemu iedzīvotājiem un civiliedzīvotājiem Rakhainas, Kačinas un Šanas pavalstī; tā kā nedz ģenerālim *Min Aung Hlaing*, nedz virspavēlnieka vietniekam, ģenerālim *Soe Win* nekādi ierobežojoši pasākumi piemēroti nav;

Y. tā kā tiek lēsts, ka Rakhainas pavalstī joprojām ir aptuveni 600 000 rohindžu, kuri cieš no nepārtrauktas diskriminējošas politikas un prakses, sistemātiskiem pārkāpumiem attiecībā uz viņu pamattiesībām, patvaļīgiem arestiem, ieslodzīšanas pārpildītās nometnēs, pārvietošanās brīvības liegšanas un kuriem ir ļoti ierobežota piekļuve izglītībai un veselības aprūpei;

Z. tā kā nedēļā pirms apvērsuma Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) bija pārskaitījis 350 miljonus USD kā Mjanmai paredzētu ārkārtas koronavīrusa finansējumu;

AA. tā kā *Tatmadaw* un tās ģenerāļiem daudzi piedēvē korupciju un tā kā viņi ir dziļi iesaistīti Mjanmas ekonomikā, jo viņiem pieder spēcīgi konglomerāti, viņi kontrolē valsts dārgmetālu (žadu) un kokmateriālu tirdzniecību, pārvalda infrastruktūru, piemēram, ostas un aizsprostus, sniedz banku un apdrošināšanas pakalpojumus un pārvalda slimnīcas, sporta zāles un plašsaziņas līdzekļus; tā kā militārais valsts apvērsums apdraud starptautisko ieguldījumu, tūrisma un finanšu pastāvīgu klātbūtni;

AB. tā kā uz apvērsumu ar nosodījumu, kritiku un bažām reaģēja plašs starptautisko dalībnieku loks, piemēram, Amerikas Savienotās Valstis, Apvienotā Karaliste, Japāna, Indija, Austrālija, Kanāda; tā kā *ASEAN* priekšsēdētājs nāca klajā ar paziņojumu, kurā viņš aicināja uz "dialogu, izlīgumu un normalizāciju"; tā kā 2021. gada 5. februārī Indonēzijas prezidents *Joko Widodo* un Malaizijas premjerministrs *Muhyiddin Yassin* aicināja rīkot īpašu, šim jautājumam veltītu *ASEAN* sanāksmi;

AC. tā kā ANO ģenerālsekretārs *Guterres* nosauca apvērsumu par "absolūti nepieņemamu"; tā kā ANO Drošības padome nāca klajā ar paziņojumu presei, kurā paustas dziļas bažas par militāro varas pārņemšanu Mjanmā un pieprasīts nekavējoties atbrīvot ievēlēto valsts vadītāju *Aung San Suu Kyi* un prezidentu *Win Myint*; tā kā Ķīna un Krievija liedza ANO Drošības padomei pieņemt stingrāku tekstu; tā kā ANO īpašais referents Mjanmas jautājumos *Tom Andrews* 2021. gada 7. februārī publicēja paziņojumu, kurā viņš mudināja ANO Cilvēktiesību padomi kopā ar citām ieinteresētajām personām nekavējoties sasaukt īpašu sesiju,

AD. tā kā Starptautiskā Krimināltiesas III pirmstiesas palāta 2019. gada 14. novembrī nolēma atļaut uzsākt izmeklēšanu par rohindžu deportāciju no Mjanmas uz Bangladešu; tā kā saskaņā ar jaunāko *UNIFFM* 2019. gada 16. septembra ziņojumu Mjanmas valdības rīcība joprojām ir daļa no plaši izplatīta un sistemātiska pret Rakhainas pavalstī palikušajiem rohindžām vērsta uzbrukuma, kas ir uzskatāms par vajāšanu un citiem noziegumiem pret cilvēci,

1. pauž līdzjūtību un atbalstu Mjanmas tautai tās miermīlīgajā un leģitīmajā cīņā par demokrātiju, brīvību un cilvēktiesībām;

2. stingri nosoda 2021. gada 1. februārī notikušo militāro apvērsumu, ko ģenerāļa *Min Aung Hlaing* vadībā sarīkoja *Tatmadaw*, kā valsts apvērsumu un aicina *Tatmadaw* pilnībā ievērot 2020. gada novembrī notikušo demokrātisko vēlēšanu rezultātus un, lai neapdraudētu visus iepriekšējos gados panāktos demokrātiskos panākumus, nekavējoties atjaunot civilo valdību, izbeigt ārkārtas stāvokli un ļaut visiem ievēlētajiem parlamenta deputātiem pildīt savas pilnvaras nolūkā atjaunot konstitucionālo kārtību un demokrātiskās normas; mudina ES un tās dalībvalstis un starptautisko sabiedrību neatzīt Mjanmas militāro vadību, tostarp ģenerāli *Min Aung Hlaing*, ģenerāli *Soe Win* un prezidenta pienākumu izpildītāju *Myint Swe*, un attiecīgi rīkoties;

3. prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot prezidentu *Win Myint*, valsts padomnieci *Aung San Suu Kyi* un visus pārējos, kas ir nelikumīgi arestēti, aizbildinoties ar viltus vēlēšanām vai krāpnieciskiem vēlēšanu rezultātiem, vai citiem apvainojumiem bez iemesla, kuriem nav nekāda pamata; atgādina *Tatmadaw*, ka šāda veida apgalvojumi vēl vairāk mazina tās uzticamību vietējā un starptautiskā skatījumā; uzsver, ka Mjanmas bruņotajiem spēkiem ir jāprecizē, uz kāda juridiskā pamata arestētās personas ir aizturētas, un ka tiem ir arī jāgarantē, ka tiek pilnībā ievērotas šo personu tiesības, tostarp aizsardzība pret sliktu izturēšanos, un ka lai tām būtu piekļuve pašu izvēlētiem juristiem un saziņai ar savām ģimenēm;

4. nosoda *Tatmadaw* represijas pret neatkarīgajiem aktīvistiem, plašsaziņas līdzekļiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām pēc apvērsuma; prasa nekavējoties atbrīvot visus pilsoniskās sabiedrības aktīvistus, mūkus un žurnālistus, kas arestēti tikai par opozīcijas paušanu, un uzstāj, ka nedrīkst tikt kavētas viņu tiesības miermīlīgi protestēt pret šo nelikumīgo apvērsumu un ka civiliedzīvotājiem nedrīkst piemērot nekādas represijas;

5. atzinīgi vērtē otro demokrātisko vispārējo vēlēšanu organizēšanu Mjanmā 2020. gada 8. novembrī un aicina visas attiecīgās puses stingri ievērot Mjanmas tautas gribu; mudina visas puses atsākt Mjanmas demokrātisko pāreju; uzstāj, ka nekavējoties ir jāsasauc abas Savienības asamblejas palātas, lai varētu veikt to inaugurāciju un iecelt valsts augstāko vadību, tostarp prezidentu, viceprezidentus un jauno civilo valdību, to darot pilnīgi pārredzamā un demokrātiskā veidā; atkārto PV/AP piedāvājumu, kurā viņš norādīja, ka Eiropas Savienība ir gatava atbalstīt dialogu ar visām galvenajām ieinteresētajām personām, kuras vēlas godprātīgi atrisināt situāciju un atjaunot Mjanmā konstitucionālo kārtību;

6. aicina *Tatmadaw* respektēt 2020. gada 8. novembra vispārējo vēlēšanu rezultātus, nekavējoties izbeigt ārkārtas stāvokli un nodot varu vēlētām civilajām iestādēm; atgādina, ka visi apgalvojumi par vēlēšanu pārkāpumiem ir jāpamato ar pierādījumiem un jāizmeklē, izmantojot pienācīgus demokrātiskos kanālus, pilnībā ievērojot likumīgo iestāžu lēmumu; uzskata, ka pašreizējā *UEC*, ko *Tatmadaw* iecēla 2021. gada 3. februārī, ir nelikumīga un nevar apliecināt nekādus iepriekšējus un turpmākus vēlēšanu rezultātus; uzstāj, ka ir nekavējoties jāatjauno iepriekšējā *UEC*;

7. mudina bruņotos spēkus un prezidenta *Win Myint* vadīto likumīgi ievēlēto Mjanmas valdību uzsākt kopā ar Mjanmas tautu brīvu un godīgu jaunas konstitūcijas izstrādes un īstenošanas procesu, lai valstī ieviestu patiesi demokrātisku iekārtu, lai valsts rūpētos par visu Mjanmas iedzīvotāju labjutību un labklājību, jo īpaši garantējot, ka tiek atzītas un pārstāvētas visas Mjanmā dzīvojošās etniskās grupas, tostarp rohindžas, un lai visiem iedzīvotājiem būtu garantēta drošība, brīvība, saskaņa un miers;

8. asi kritizē pilsonisko tiesību un cilvēktiesību ierobežošanu, kā arī vārda un pulcēšanās brīvības ierobežojumus, un šajā sakarībā stingri nosoda arī to, ka tiek ierobežota plašsaziņas līdzekļu brīvība, atslēdzot internetu un ierobežojot un bloķējot sociālo plašsaziņas līdzekļu platformas, piemēram, *Facebook* un *Twitter*;

9. uzsver, ka telekomunikāciju atslēgšana papildus pašreizējai Covid-19 pandēmijai ir uzskatāma par iedzīvotāju papildu apdraudējuma faktoru, tāpat kā valstī notiekošais konflikts, kurā ir iesaistīti bruņoti grupējumi un kurš vairākās valsts daļās apdraud civiliedzīvotājus; tādēļ uzsver, ka nekavējoties ir pilnībā jāatjauno tālruņa un interneta pakalpojumi;

10. uzsver PV/AP sniegto paziņojumu, kurā viņš teica, ka Eiropas Savienība sagaida, ka vienmēr tiks nodrošināta Mjanmas un dalībvalstu pilsoņu drošība, un ka ES apsvērs visas tās rīcībā esošās iespējas, lai nodrošinātu demokrātiju;

11. uzteic Mjanmas iedzīvotājus, kuri, lai gan desmitiem gadu cietuši no militārā režīma un baudījuši tikai ierobežotas demokrātiskās brīvības, turpina centienus Mjanmā iedibināt demokrātisku iekārtu, un pauž viņiem atzinību par iespaidīgo vēlētāju aktivitāti — aptuveni 70 % — 2020. gada vēlēšanās, kas nepārprotami liecina par tās pilsoņu vēlmi piedalīties savas valsts demokrātiskajā pārvaldībā;

12. atkārtoti pauž stingru atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai un demokrātijas aizstāvjiem Mjanmā un pieprasa ES un tās iestādēm turpināt centienus, kuru mērķis ir pilsoniskās sabiedrības attīstība, neraugoties uz pašreizējiem un iespējamiem ierobežojumiem, kurus uzspiež pašreizējā militārā valdība;

13. atkārtoti pauž pārliecību, ka demokrātijai, tiesiskumam un cilvēktiesību ievērošanai ir būtiska nozīme, lai panāktu ilgtspējīgu un patiesi iekļaujošu ekonomikas izaugsmi un labklājību;

14. atkārtoti norāda, ka *Aung San Suu Kyi*, pat ja viņa nav pienācīgi nosodījusi cilvēktiesību pārkāpumus pret minoritātēm Mjanmā, joprojām ir Mjanmas tautas simbols attiecībā uz demokrātijas centieniem un centieniem panākt taisnīgāku un demokrātiskāku nākotni;

15. pauž bažas par augsto viltotas un manipulētas informācijas līmeni, ko Mjanmā izplata *Tatmadaw*, un saskata arvien lielākajā šādu viltus ziņu klātbūtnē Mjanmā tendenci, kas raisa bažas;

16. atgādina, ka Mjanmai ir jāpilda savi pienākumi un saistības attiecībā uz demokrātijas principiem un cilvēktiesībām, kas ir būtiska sastāvdaļa shēmā *EBA* ("Viss, izņemot ieročus"); mudina Komisiju sākt izmeklēšanu saskaņā ar VPS regulas 19. panta 1. punkta a) apakšpunktu, lai apturētu to tirdzniecības preferenču darbību, no kurām konkrētās nozarēs gūst labumu Mjanma, jo īpaši armijas amatpersonām piederošie uzņēmumi, un pienācīgi informēt Parlamentu; mudina ES un tās dalībvalstis palielināt spiedienu uz *Tatmadaw* un veikt visus to rīcībā esošos pasākumus, lai nodrošinātu ievēlēto iestāžu atgriešanos pie varas; aicina Komisiju (neizslēdzot iespējamus pasākumus, tostarp sankciju gatavošanu pret tiem, kas ir atbildīgi par apvērsumu) sagatavot pakāpeniskus soda pasākumus, lai pienācīgi reaģētu uz pastāvošajiem pārkāpumiem un jebkādiem iespējamiem turpmākiem pārkāpumiem, vienlaikus ņemot vērā iepriekš piešķirto tirdzniecības preferenču pozitīvo ietekmi uz pilsonisko sabiedrību un civilo tautsaimniecību;

17. mudina Komisiju steidzami sniegt ieteikumus ES reģistrētiem uzņēmumiem, brīdinot tos par cilvēktiesību, reputācijas un juridiskajiem riskiem, ko slēpj sevī darījumi ar Mjanmas armiju; stingri mudina ES uzņēmumus veikt rūpīgu uzticamības pārbaudi cilvēktiesību jomā un nodrošināt, ka tiem nav saiknes ar Mjanmas drošības spēkiem, to individuālajiem locekļiem vai vienībām, kas ir to īpašumā vai kontrolē, un ka tie (ne tiešā, ne netiešā veidā) neveicina vēršanos ar militāro spēku pret demokrātiju un cilvēktiesībām; aicina ES uzņēmumus, tostarp mātesuzņēmumus un meitasuzņēmumus, steidzami pārskatīt savas uzņēmējdarbības saites Mjanmā un apturēt jebkādas attiecības ar uzņēmumiem, kuriem ir saikne ar armiju; norāda, ka pašlaik tiek sagatavoti tiesību akti par uzņēmumu uzticamības pārbaudi, ar kuriem ES uzņēmumiem un uzņēmumiem, kas darbojas vienotajā tirgū, uzliek pienākumu veikt uzticamības pārbaudi cilvēktiesību jomā, nodrošinot, ka uzņēmumi, kas veic vai ir saistīti ar cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem Mjanmā, tiek saukti pie atbildības saskaņā ar valsts tiesību aktiem;

18. prasa ES iestādēm un citam starptautiskām finanšu organizācijām rūpīgi pārbaudīt *Tatmadaw* un tās locekļu finansiālo darbību un precizēt, kādus piemērotus pasākumus varētu veikt, ja situācija Mjanmā neuzlabosies vai pat pasliktināsies vēl vairāk;

19. aicina ES un dalībvalstis veicināt starptautisko koordināciju, lai novērstu neatļautu preču nelikumīgu eksportu no Mjanmas, kas jo īpaši dod ekonomiskas priekšrocības armijai, un izbeigtu nelikumīgu preču ražošanu, jo īpaši tādu dabas resursu izmantošanu kā nelikumīgi iegūta koksne;

20. aicina Padomi pārskatīt un, iespējams, grozīt Mjanmai noteikto ES ieroču embargo, lai nodrošinātu, ka embargo attiecas uz novērošanas iekārtām un divējāda lietojuma precēm, ko armija var izmantot represijām, apspiežot tiesības un opozīciju;

21. aicina ES turpināt programmas, kas palīdz valsts iedzīvotājiem, un, ņemot vērā pašreizējo krīzi, vajadzības gadījumā palielināt atbalstu, tostarp humāno palīdzību un demokrātijas atbalsta iniciatīvas; atzinīgi vērtē Austrijas, Somijas, Francijas, Vācijas, Nīderlandes un Polijas 2020. gada 1. jūlija lēmumu apturēt Mjanmas parāda atmaksu USD 98 miljonu apmērā, lai palīdzētu valstij pārvarēt Covid-19 pandēmijas smago ietekmi; mudina dalībvalstis nodrošināt, ka attīstības palīdzība netiek novirzīta caur Mjanmas valdības kanāliem, kas tagad atrodas *Tatmadaw* rokās;

22. uzskata, ka vajadzības gadījumā starptautiskās sabiedrības palīdzību var novirzīt ar *ASEAN* starpniecību — tāpat kā 2008. gadā pēc ciklona Nargis postījumiem Mjanmā; mudina *ASEAN* uzņemties aktīvu vidutājas lomu Mjanmā pašlaik notiekošajā krīzē; uzskata, ka demokrātijas konsolidāciju savās dalībvalstīs *ASEAN* var iedarbīgi veicināt ar vēlēšanu novērošanas misijām, jo šīs misijas vēlēšanām dod augstāku leģitimitātes pakāpi;

23. 16.Aicina PV/ AP cieši sadarboties ar līdzīgi domājošiem partneriem, piemēram, Amerikas Savienotajām Valstīm, Apvienoto Karalisti, Japānu, Indiju, Austrāliju, Kanādu un jo īpaši ar *ASEAN* dalībvalstīm, un cieši sadarboties ar tiem un racionalizēt nostājas un iniciatīvas, lai pēc iespējas drīzāk atjaunotu civilo valdību Mjanmā;

24. prasa, lai starptautiskajiem humanitārajiem novērotājiem, tostarp ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, ANO īpašajam referentam par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā un Cilvēktiesību padomes īpašajām procedūrām, tiktu piešķirta tūlītēja un netraucēta piekļuve visai Mjanmas teritorijai; atzinīgi vērtē ciešo sadarbību starp ES un ANO un citām starptautiskajām organizācijām attiecībā uz Mjanmu;

25. atzinīgi vērtē ANO Drošības padomes paziņojumu, kurā pieprasīts nekavējoties atbrīvot visus aizturētos; aicina ANO Drošības padomi pēc iespējas ātrāk pieņemt rezolūciju, nosodot *Tatmadaw* apvērsumu un nosakot skaidras, saistošas un izpildāmas sekas, ja *Tatmadaw* turpinās pārkāpt demokrātiskos procesus;

26. aicina ES un tās dalībvalstis veicināt rezolūcijas par Mjanmu pieņemšanu nākamajā ANO Cilvēktiesību padomes sesijā;

27. papildus tam aicina Ķīnu un Krieviju aktīvi iesaistīties starptautiskajā diplomātijā un pildīt savu kā ANO Drošības padomes pastāvīgo locekļu atbildību un sagaida, ka tās pret situācijas Mjanmā uzraudzību izturēsies konstruktīvi;

28. uzteic ANO ģenerālsekretāru *António Guterres* par viņa pausto stingro nostāju saistībā ar Mjanmas armijas rīcību un atzinīgi vērtē *ASEAN* priekšsēdētāja paziņojumu "Norises Mjanmas Savienības Republikā", kurā ir uzsvērts, cik svarīgi ir "ievērot demokrātijas, tiesiskuma un labas pārvaldības principus un nodrošināt cilvēktiesību un pamatbrīvību īstenošanu un aizsardzību";

29. atgādina par Mjanmas etnisko daudzveidību un mudina *Tatmadaw* pilnībā ievērot katras tautības neatņemamās tiesības, un uzsver, ka Eiropas Savienība turpinās cieši uzraudzīt militārās vadības darbības attiecībā uz minoritātēm, jo īpaši rohindžām, kas pagātnē jau ir cietušas no milzīgas nežēlības; šajā sakarībā pauž pateicību un apliecina cieņu Bangladešas valdībai un tautai, kuras ir uzņēmušas un turpina uzņemt aptuveni vienu miljonu rohindžu bēgļu no Mjanmas; stingri uzsver, ka Mjanma galu galā ir atbildīga par šiem bēgļiem un tai ir jānodrošina viņu droša, humāna un sakārtota repatriācija un reintegrācija Mjanmā; prasa nodrošināt pilnīgu un netraucētu humānās palīdzības piekļuvi Mjanmai;

30. atkārtoti pauž stingru nosodījumu par visiem iepriekšējiem un pašreizējiem cilvēktiesību pārkāpumiem un sistemātiskajiem un plaši izplatītajiem uzbrukumiem, tostarp slepkavībām, aizskarošu izturēšanos, izvarošanu un īpašuma iznīcināšanu, kas saskaņā ar *UNIFFM* un ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroja (*UNCHR*) datiem liecina par genocīdu, kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci, ko ir veikuši bruņotie spēki pret rohindžu iedzīvotājiem; uzsver, ka *Tatmadaw* pastāvīgi neievēro starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;

31. atzinīgi vērtē to, ka ES Ārlietu padome ir atjaunojusi un pagarinājusi 2018. gada sankcijas pret militārpersonām un *Tatmadaw*, robežsardzes un policijas amatpersonām, kas atbildīgas par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem pret rohindžu iedzīvotājiem, un sagaida, ka šīs personas tiks pastāvīgi pārbaudītas saskaņā ar sankciju režīmu;

32. atkārtoti pauž atbalstu Starptautiskās Krimināltiesas galvenā prokurora lēmumam uzsākt iepriekšēju izmeklēšanu par noziegumiem, kas izdarīti pret rohindžu iedzīvotājiem, un jebkurai piemērotai iniciatīvai, kas palīdz saukt pie atbildības personas par izdarītajām zvērībām, tostarp ģenerāli *Min Aung Hlaing* un ģenerāli *Soe Wen*;

33. mudina Padomi grozīt pašreizējās ierobežojošo pasākumu shēmas pilnvaras, lai iekļautu demokrātijas pārkāpumus, un attiecināt mērķtiecīgas sankcijas uz visiem Mjanmas militāro spēku vadītājiem, tostarp visiem tiem, kas iesaistīti apvērsumā, un citām juridiskām vienībām, kas tiešā veidā pieder apvērsumā iesaistītajām personām;

34. ļoti atzinīgi vērtē ES vadošo lomu, izveidojot ANO Neatkarīgo izmeklēšanas mehānismu Mjanmai (*IIMM*), lai apkopotu, konsolidētu, saglabātu un analizētu pierādījumus par vissmagākajiem starptautiskajiem noziegumiem un pārkāpumiem, kas kopš 2011. gada ir izdarīti Mjanmā; mudina Mjanmu sadarboties ar starptautiskajiem centieniem nodrošināt pārskatatbildību, tostarp visbeidzot piešķirot *IIMM* pilnīgu piekļuvi valstij; aicina ES, tās dalībvalstis un starptautisko sabiedrību nodrošināt, lai *IIMM* būtu nepieciešamais atbalsts, tostarp finansiāls atbalsts, lai īstenotu savas pilnvaras;

35. aicina PV/AP un dalībvalstis cieši sekot līdzi situācijai Mjanmā un aicina PV/AP regulāri ziņot Parlamenta Ārlietu komitejai, lai nodrošinātu pienācīgu parlamentāro dialogu par šo svarīgo un bažas raisošo situāciju;

36. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju likumīgajam Mjanmas prezidentam un valdībai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Komisijai, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, ES dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ASV, Apvienotās Karalistes, Japānas, Indijas, Austrālijas, Kanādas un *ASEAN* dalībvalstu valdībām un parlamentiem, *ASEAN* ģenerālsekretāram, *ASEAN* Starpvaldību cilvēktiesību komisijai, ANO īpašajam referentam par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā, ANO Augstajam komisāram bēgļu jautājumos un ANO Cilvēktiesību padomei, *Pyidaungsu Hluttaw* (Mjanmas Savienības asamblejai), Mjanmas prezidentam, valsts padomniecei un bruņotajiem spēkiem.